- Tips til dig, der skal skrive om retsregler

Her er nogle skrivetips, du med fordel kan bruge, hvis du skal skrive en juridisk afgørelse, en redegørelse for nogle retsregler i et projekt, eller hvis du skal skrive en besvarelse af en juridisk opgave.

Brug et ligefremt og nøgternt sprog
Det er svært at forklare komplicerede retsregler grundigt og samtidigt i et ligefremt sprog, men det er alligevel det, du skal forsøge. Du skal tænke på, at dine forklaringer skal kunne forstås af en borger, som slet ikke kender reglerne, og derfor skal have forklaret tingene grundigt og udførligt. Brug et ligefremt sprog, og forklar vanskelige fagord og lovgivningens begreber grundigt. Samtidigt skal din tekst være nøgtern. Det betyder at du skal undgå stærkt værdiladede ord og formuleringer, der viser din personlige holdning.

Opdel din tekst i delspørgsmål
Det kan være svært at holde tråden i en juridisk redegørelse. Modtageren skal derfor tydeligt kunne se, hvilke spørgsmål eller problemer du behandler hvor i din tekst. Brug små overskrifter til at skabe overblik og opdel din tekst i korte afsnit. Det er med til at skabe overblik for dig selv og læseren.

Brug en IRAK-byggeklodserne
En god juridisk tekst indeholder nogle bestemte komponenter. De kan beskrives som en "IRAK-model". I står for en overordnet **Indledning** eller præsentation af de pågældende regelsæt. R står for en nærmere **Redegørelse** for indholdet af de konkrete retsregler. Her forklarer man hvordan de enkelte regler skal forstås. A står for **Anvendelse** af de konkrete regler på den foreliggende sag. Her tager man stilling til de faktuelle forhold i sagen og sammenholder dem med de retsregler, man har forklaret. K står for **Konklusion**, og der er typisk *både* brug for mange små konklusioner undervejs i en juridisk tekst *og* en endelig konklusion til sidst. Se på din tekst med IRAK-øjne, og brug afsnit eller punktum når du skifter til noget nyt. Du kan se en tydeliggjort IRAK-opbygning af en redegørelse her.

Henvis til de gældende versioner af love og bekendtgørelser
Lovgivningen ændres hele tiden. Love og bekendtgørelser skal derfor altid angives med et nummer og et årstal. Det kan ske i en fodnote, i en parentes eller direkte i teksten. Når man bruger planloven første gang, kan man eksempelvis i teksten skrive "Lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16/04/2018". Man kan også lave en lille liste over den anvendte lovgivning til sidst. Der er altså flere lige gode måder at gøre det på, og du kan se en kort video om de almindelige måder her.

Henvis til afgørelser og litteratur, så læseren kan genfinde det
Afgørelser og juridisk litteratur bruger man til at fastlægge hvordan lovens formuleringer og begreber skal forstås og til at finde praksis inden for et bestemt sagsområde. Formatet for litteraturhenvisninger bestemmer du selv, men det er vigtigt, at der er sidetal på, så læseren kan genfinde det pågældende sted, du henviser til. Blandt jurister er der en tradition for at bruge indforståede forkortelser, når man henviser til afgørelser, der er gengivet i de juridiske tidsskrifter. Jeg anbefaler, at man undgår forkortelser, som almindelige borgere ikke forstår. Det er altså bedre at bruge formuleringen "Tidsskriftet Miljøretlige Afgørelser og Domme 2022 nr. 67" end forkortelsen MAD2022.67.

Brug retskrivningsordbogen og retskrivningsreglerne

Retskrivning betyder noget for hvor professionelt et indtryk din tekst giver. Brug retskrivningsordbogen og retskrivningsreglerne, som du kan finde på www.dsn.dk. Efter retskrivningsreglerne skrives navnet på love med lille begyndelsesbogstav. Efter retskrivningsreglerne starter man aldrig en sætning med en forkortelse (eksempelvis ”Jf. § 7…”). Det er heller ikke godt sprog at indlede en sætning med ”Jævnfør” (eksempelvis ”Jævnfør § 7…”). Brug ”Ifølge § 7…” eller ”Efter § 7…”. Det er nogle af de typiske sproglige begynderfejl ☺.

Lasse Baaner, september 2023.